

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI 1115/07-01

Název školy/školského zařízení: **Základní škola praktická a Praktická škola Karla Herforta, fakultní škola Pedagogické fakulty UK, Praha 1, Josefská 4**

Adresa: Josefská 4/43, 118 00 Praha 1

Identifikátor: 600 020 720

IČ: 60 436 107

Místo inspekce: Josefská 4/43, 118 00 Praha 1

Termín inspekce: 10. – 12. prosince 2007

Předmět inspekční činnosti:

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů k datu inspekce.

Cíle inspekční činnosti:

- Zhodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání s lehkým mentálním postižením (RVP ZV-LMP)
- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání ke dni inspekce
- Přehled vývoje rozpočtu školy ke dni inspekce

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Zřizovatelem příspěvkové organizace Základní škola praktická a Praktická škola Karla Herforta, fakultní škola Pedagogické fakulty UK, Praha 1, Josefská 4 je Hlavní město Praha se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2. Právnícká osoba vykonává činnost základní školy, střední školy a školní družiny. V době inspekce se v základní škole vzdělávalo v 6 třídách 64 žáků, což je 58 % nejvyššího povoleného počtu. V 1. a 6. ročníku se žáci vzdělávají podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) čj. 465/07 79-01-C/01 ZŠ, v ostatních ročnících podle Vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22 980/97-22 s ověřováním prvků ŠVP. Někteří žáci se učí dle Vzdělávacího programu pomocné školy čj. 24 035/97-22.

Od poslední inspekce v listopadu 2003 prošla škola dvěma zásadními proměnami, kterými byly zápis školy do rejstříku škol pod novým názvem a tvorba vlastního ŠVP. Změna názvu školy ze *Speciální školy na Základní školu* není jen formálního charakteru. Dlouholeté úsilí ředitelky změnit název, podpořené školským zákonem, pozitivně vnímají rodiče, žáci i vyučující. Za poslední čtyři roky se výrazně proměnila i klientela školy. Vzdělávají se zde žáci s daleko širším spektrem zdravotního postižení či znevýhodnění než dříve.

Dlouhodobá příprava, tvorba a ověřování ŠVP vycházely z vnitřní potřeby vyučujících proměnit a specifikovat vzdělávání těchto žáků. Ztotožnili se se záměry kurikulární reformy a pod vedením koordinátorky ŠVP zpracovali dokument, který inspekce hodnotila z hlediska souladu s RVP ZV-LMP. Drobné formální nedostatky (platnost dokumentu, neuvedení dlouhodobých projektů) a nepřesná specifikace výchovných a vzdělávacích strategií, žákovských kompetencí a vlastního hodnocení částečně ubírají na kvalitě výsledného zpracování velice obšírného a detailního ŠVP.

ŠVP vychází z reálných podmínek školy. Vyučuje zde 14 pedagogů, z toho jen polovina splňuje odborné předpoklady pro výkon své funkce, dva si doplňují vzdělání studiem na vysoké škole. Při vzdělávání pomáhají 2 pedagogické asistentky. Všichni učitelé byli v minulém školním roce zapojeni do dalšího vzdělávání formou kurzů a seminářů (ICT, odborné semináře pořádané Psychopedickou společností PedF UK apod.). Letos ještě není vypracovaný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, protože škola, dle slov ředitelky, na ně nemá finanční prostředky. Začínajícím pedagogům není ze strany vedení školy zajišťována příliš účinná podpora. Nemají svého uvádějícího učitele, vzájemná hospitační činnost i supervize ze strany zkušených učitelů a ředitelky školy je nahodilá.

Materiální podmínky se od minulé inspekce výrazněji nezměnily. Učebny se průběžně vybavují novým nábytkem a tabulemi, byly nainstalovány 3 nové počítače s internetem, čerstvě nakoupené výukové programy a školní pomůcky ještě nebyly v době inspekce učitelům k dispozici. Spíše podprůměrné prostorové podmínky pro tělesnou výchovu jsou částečně saturovány relaxačními zónami některých tříd.

II. Hodnocení školy

Konkrétní cíle vzdělávání jsou v souladu s národními strategickými prioritami (Bílá kniha) a Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvojem vzdělávací soustavy Hlavního města Prahy. Škola dlouhodobě využívá a v těsné spolupráci s dalšími školami regionu uskutečňuje projekt *Cílené rozvíjení čtenářské gramotnosti na 2. stupni Z*, který je hrazen z Evropských sociálních fondů (ESF) EU JPD 3. Realizace projektu má pozitivní dopady na prospěch žáků, zlepšení vztahu ke vzdělávání, zvýšení jejich sebevědomí a zlepšení klimatu školy. *Plán práce na školní rok 2007/2008* okrajově vychází z *Koncepce školy K. Herforta pro školní rok 2007/2008*, která není zpracována v dlouhodobějším horizontu s jasnými vizemi a prováděcími strategiemi. V obou dokumentech chybí průběžné hodnocení, uvedení případných změn či přijatá opatření. Nedůslednost ve vypracovávání potřebných a nutných dokumentů pro chod školy dokládají Organizační řád z roku 2003, poplatný již neexistujícím právním předpisům a Plán kontrolní činnosti z roku 2003. Záznamy z pedagogických rad nezveřejňují kontrolní závěry a přijatá opatření z minulého školního roku, školní řád platný pro letošní rok nerespektuje školský zákon a obdobně Vlastní hodnocení školy (VHŠ) se částečně míjí s vyhláškou č. 15/2005 Sb.

Ředitelka školy je ve funkci od roku 1990. Vloni dostudovala školský management a získané moderní manažerské techniky a kompetence zatím ve větší míře neaplikovala do řízení školy. Množství činností zastává sama, poskrovnu deleguje pravomoci, a proto je zahlcena přemírou povinností. Na druhou stranu její dlouholetá řídicí zkušenost, odborná

erudovanost a neutuchající aktivita udržují chod školy na určitém standardu, který má ale velmi blízko ke stagnaci.

Škola účinně realizuje minimální preventivní program, který obsahuje základní kompetence prevence, aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času. Na tuto podporu škola vypracovala projekt *Klubko* financovaný MČ Praha 1. Kromě toho nabízí tři zájmové kroužky a sportovně turistický klub *Blátoťlačky*. Na realizaci prevence se podílejí všichni vyučující, jednotlivá témata pravidelně zařazují do výuky a současně vytvářejí vhodné podmínky pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Výchovná poradkyně ve spolupráci s ostatními učiteli reaguje na každý výchovný problém, který následně s ředitelkou školy projednají nejprve s rodiči, v případě potřeby ve výchovné komisi. Účinně spolupracuje s kurátory městských částí, pedagogicko-psychologickou poradnou a Policií ČR. Další ze stěžejních činností výchovné poradkyně je profesní příprava žáků. Úzce spolupracuje se středními odbornými učiteli, která mají žáci možnost navštívit a podrobně se s nimi seznámit. V kooperaci se ZŠ Praha 5, Grafická a SŠ technickou, Praha 4, Zelený pruh škola participuje na projektu předprofesní přípravy vycházejících žáků, což trvale výrazně přispívá k jejich úspěšnosti při přijímacím řízení na střední školy a dalšímu profesnímu uplatnění.

Přestože jsou žáci v početně malých třídách a pod soustavným dohledem pedagogů, vlivem jejich handicapů se vyskytuje značný počet drobných úrazů. Míra úrazovosti kolísá, z 52% školního roku 2005/2006 prudce klesla na 13% v roce 2006/2007. Od letošního září do data inspekce však je v přepočtu na měsíce procento úrazů 3x vyšší než v roce předchozím. O své vzdělávací nabídce a podmínkách přijímání žáků škola účinně informuje prostřednictvím webových stránek, *Atlasu základních škol ČR*, regionálního tisku apod. Při přijímání ke vzdělávání a odkladu školní docházky ředitelka dodržuje zákonná ustanovení a postupuje v souladu se správním řádem.

Vedení úzce spolupracuje se školskou radou, ale ta zatím neparticipovala na zpracovávání koncepčních záměrů školy. Vztahy s rodiči jsou bezkonfliktní, otevřené, postavené na bázi poradenské. Informace získávají tradiční efektivní cestou (žakovské knížky, nástěnky, letáčky, školní rozhlas a časopis, třídní schůzky a konzultační hodiny), ale prostřednictvím internetu. Nadstandardní je prakticky každodenní kontakt pedagogů s rodiči při příchodu a vyzvedávání žáků. Změnám ve vzdělávání napomáhá aktivní účast v týmu deseti škol v republice, které pod patronací Výzkumného ústavu pedagogického monitorují *ŠVP pro základní školy vzdělávající žáky s lehkým mentálním postižením*, i vedení praxe studentů PedF a FF UK. V kooperaci s MŠMT škola organizuje odborné semináře o výchově a vzdělávání handicapovaných i pro české a zahraniční pedagogy.

Ve sledované výuce učitelky využívaly přímé zkušenosti žáků, komunikaci i spolupráci mezi nimi. Respektovaly jejich individuální schopnosti, potřeby i tempo. Pedagogický přístup je profesionální, citlivý a empatický. Vztahy mezi vyučujícími a žáky jsou založeny na vzájemném respektu, úctě a vstřícnosti. Uplatňované metody a formy výuky se snaží podporovat vytváření a upevňování žakovských kompetencí. Ne vždy byl dodržen správný metodický postup především u začínající učitelky. Pedagogická činnost vyučujících výtvarné a hudební výchovy je na vysoké úrovni, a to nejen ve výuce, ale i v navazující zájmové činnosti, kterou pro žáky ve značné míře organizují. Pod jejich vedením reprezentují školu na mnoha výtvarných i hudebních soutěžích. Výzdoba budovy různými výtvarnými a rukodělnými artefakty svědčí o rozvíjení kreativity žáků.

Nepovinné předměty *Individuální logopedická péče* a *Zdravotní tělesná výchova* jsou zařazeny v učebním plánu nad rámec týdenní povinné hodinové dotace v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně. Disponibilní časová dotace na 2. stupni je využita k posílení povinného předmětu výtvarná výchova a výběru dvou z pěti nabízených volitelných

předmětů podle zájmu žáka (*muzikoterapie, přírodovědný, zeměpisný a výtvarný seminář, sportovní hry*).

Rozvrh hodin respektuje zařazení vyučovacích předmětů podle náročnosti. V rozporu s vyhláškou o základním vzdělávání mají žáci 5. ročníku dva dny v týdnu 6 vyučovacích hodin v jednom sledu. Žáci 5. a 6. ročníku jsou zařazení do jedné třídy, což odporuje platné legislativě.

Dlouhodobou podporou zájmové činnosti a četnou nabídkou volitelných předmětů škola vytváří kvalitní podmínky pro zdárnou seberealizaci žáků v míře odpovídající jejich maximálním možnostem. Své dovednosti mohou prezentovat ve škole i na veřejnosti, např. v rámci Scholy Pragensis, vánočních trhů na Kampě, zpívání v Divadle Solidarita a v kostele sv. Josefa. Zapojují se do soutěží a turnajů mezi školami, úspěchů dosahují např. ve stolním tenise, florbalu, atletice, tréninkovém plavání, recitaci a tanci. Obsadili první místo v 5. ročníku soutěže autorských pomůcek *Pomůcka pomáhá, Brno*.

III. Ekonomické údaje

Inspekce posoudila způsob čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu přidělených základní škole v letech 2004 až 2006. Z porovnání výše přidělených neinvestičních prostředků lze konstatovat každoroční mírný nárůst jejich objemů. Převážnou část z těchto prostředků čerpala škola na platy zaměstnanců se souvisejícími zákonnými odvody sociálního a zdravotního pojištění. Ostatní neinvestiční prostředky byly použity na nákup základních školních potřeb, učebnic a učebních pomůcek. V letech 2004 a 2005 základní škola obdržela účelově vázané neinvestiční dotace na státní informační politiku, které použila na ICT vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci školení Z, modulu P₀ a pořízení výukového softwaru. V roce 2004 a 2005 byly škole navýšeny neinvestiční finanční prostředky na projekt Hodina. Finanční prostředky přidělené základní škole ze státního rozpočtu byly použity v souladu s jejich úkoly, cíli a programy.

Závěrečné hodnocení:

Inspekční zjištění vedoucí k zhodnocení souladu ŠVP s RVP ZV-LMP a podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání jsou pozitivní v těchto oblastech:

- *respektování zásad RVP ZV-LMP při zpracování ŠVP i přes některé nedostatky spíše formálního charakteru,*
- *realizace ŠVP v 1. a 6. ročníku,*
- *účinné naplňování minimálního preventivního programu,*
- *pravidelná a soustavná spolupráce s rodiči,*
- *funkční informační systém,*
- *promyšlené využívání dlouhodobých projektů,*
- *četné nabídky nepovinných, volitelných předmětů a zájmových útvarů,*
- *pravidelná žákovská reprezentace školy,*
- *účelné, efektivní a hospodárné využití finančních prostředků ze státního rozpočtu.*

Pro účinný chod školy, který musí být v souladu s právními předpisy, je zapotřebí odstranit určitá rizika především administrativního charakteru:

- *školní řád uvést v soulad s § 30, 21 a 22 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),*

- *vlastní hodnocení školy (VHŠ) musí respektovat hlavní oblasti VHŠ a § 9 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti, dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy,*
- *rozvrh hodin v 5. ročníku uvést v soulad s § 1 odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky,*
- *zařazení žáků 5. a 6. ročníku do jedné třídy uvést v soulad s § 5 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky,*
- *stanovit organizaci školy, kontrolní systém, vytvořit podmínky a plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2007/2008,*
- *zajistit metodickou pomoc začínajícím pedagogům.*

I přes jistá rizika lze školu hodnotit jako průměrnou.

ČŠI žádá ředitelku školy o písemnou zprávu k přijetí opatření k odstranění nedostatků a jejich splnění. Tato zpráva bude podána ve lhůtě nejdéle do 30 dnů od předání inspekční zprávy.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
-----------	--------	-----------

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Úplné znění Zřizovací listiny vydané HMP dne 12. 12. 2006 ve znění usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 39/36 ze dne 29. 6. 2006
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 9087/06-21 o zápisu změny do rejstříku škol a školských zařízení ze dne 31. 3. 2006 s účinností od 9. 5. 2006
3. Rozhodnutí MŠMT čj. 4580/07-21 o zápisu změny do rejstříku škol a školských zařízení ze dne 28. 2. 2007 s účinností od 1. 3. 2007
4. Jmenování do funkce ředitelky vydané OŠaK ONV v Praze 1 dne 4. 7. 1990 s účinností od 1. 7. 1990
5. Jmenování do funkce ředitelky na základě konkurzu vydané ŠÚ Praha 1 dne 28. 12. 1993 s účinností od 1. 1. 1994
6. Výkazy S 3-01 o počtu žáků v základní škole k 30. 9. 2004, k 30. 9. 2005, k 30. 9. 2006 a k 30. 9. 2007
7. Výkazy R 13-01 o ředitelství k 30. 9. 2004, k 30. 9. 2005, k 30. 9. 2006 a k 30. 9. 2007
8. Výkazy R 36-01 o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních ve školních letech 2005/2006 a 2006/2007
9. Kniha úrazů za školní roky 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007 a ve školním roce 2007/2008 k datu inspekce
10. Školní vzdělávací program čj. 465/07 79-01-C/01 ZŠ pro školní rok 2007/2008
11. Smlouva o partnerství a vzájemné spolupráci ze dne 1. 11. 2006 pro projekt *Cílené rozvíjení čtenářské gramotnosti ve výuce na 2. stupni ZŠ*
12. Školní řád pro školní rok 2007/2008
13. *Zpráva z vlastního hodnocení školy*

14. *Koncepce školy K. Herforta pro školní rok 2007/2008*
15. *Organizační řád pro školní rok 2003/2004*
16. *Plán kontrolní činnosti – školní rok 2003/2004*
17. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2005/2006 a 2006/2007
18. Záznamy z pedagogických rad za školní roky 2006/2007 a 2007/2008 k datu inspekce
19. Třídní knihy 1. a 6. ročníku ke dni inspekce
20. Personální dokumentace - doklady o dosaženém vzdělání pedagogů a ředitelky školy k datu inspekce
21. Plán práce na školní rok 2007/2008
22. Minimální preventivní program pro školní rok 2007/2008
23. Plán výchovného poradce pro školní rok 2007/2008
24. Katalogové listy žáků 6. ročníku k datu inspekce
25. Rozvrh vyučovacích hodin k datu inspekce
26. Zápisy z jednání školské rady
27. Rozpočtové opatření neinvestičního příspěvku na rok 2004 čj. ROZ 3-533/2004 ze dne 22. prosince 2004
28. Kniha účetnictví IV. – redukována na období: 13/2004
29. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2004 ze dne 24. ledna 2005
30. Rozpočtové opatření neinvestičního příspěvku na rok 2004 na program Státní informační politiky ve vzdělávání Projekt P I – informační gramotnost v roce 2004
31. Vyúčtování účelové dotace Škol (MŠMT) VM2 za rok 2004 podle stavu k 31. 12. 2004 ze dne 10. února 2005
32. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2004 ze dne 10. ledna 2005
33. Rozpočtové opatření neinvestičního příspěvku na rok 2005 čj. ROZ 3-502/2005 ze dne 30. listopadu 2005
34. Kniha účetnictví IV. – redukována na období: 13/2005
35. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2005 ze dne 25. ledna 2006
36. Rozpočtové opatření neinvestičního příspěvku na rok 2005 čj. ROZ 3-114/2005 ze dne 11. května 2005
37. Rozpočtové opatření neinvestičního příspěvku na rok 2005 čj. ROZ 3-308/2005 ze dne 24. srpna 2005
38. Vyúčtování účelové dotace Škol (MŠMT) VM3 podle stavu k 31. 12. 2005 ze dne 20. ledna 2006
39. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2005 ze dne 5. ledna 2006 a 1. – 4. čtvrtletí 2006 ze dne 30. ledna 2007
40. Rozpočtové opatření neinvestičního příspěvku na rok 2006 čj. ROZ 3-300/2006 ze dne 21. června 2006
41. Kniha účetnictví IV. – redukována na období: 13/2006
42. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2006 ze dne 20. ledna 2007

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Marie Poesová	Poesová v.r.
Mgr. Jana Frojdová	Frojdová v.r.
Mgr. Jana Turečková	Turečková v.r.
Ing. Michaela Petrášková	M. Petrášková v.r.

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podle ustanovení § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. jsou osoby, u nichž byla provedena inspekční činnost, povinny přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě stanovené Českou školní inspekcí. Tuto lhůtu Česká školní inspekce stanoví po marném uplynutí 14denní lhůty k podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, popř. po jejich doručení.

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Praha, 20. prosince 2007

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Dana Čapková	D. Čapková v.r.